

IMENA DRŽAV IN NEKATERIH DRUGIH UPRAVNIH ENOT

Franc Lovrenčak *

Pri regionalni in tudi pri občini geografiji se često srečujemo z imeni držav. Nekatera so že dolgo v rabi in so ustaljena. Včasih pa smo v zadregi, ko naletjemo na različna imena za isto državo. Pri iskanju pravega imena in opredeljevanju za njegovo strokovno rabo se moramo držati nekaterih načel. To izhodišče je zbrala tudi podkomisija za geografska imena in terminologijo pri Zvezi geografskih društev Slovenije, ki jo vodi dr. Ivan Gams, ko je pregledala predlog slovenskih imen za države, ki ga je predložil Zavod SRS za statistiko. Ta seznam naj bi pripomogel k enotnejši in strokovni uporabi državnih imen v šoli in izven nje.

Prvo merilo se nanaša na dosedanjo uporabo imena države. Če je določena oblika imena že dolgo ustaljena in uporabljana v geografski literaturi (učbenikih, skriptih, atlasih, itd.), jo bomo uporabljali še naprej. Pri tem upoštevamo tudi jezikovne zakonitosti, ko se pisava in izgovarjava imena prilagodi slovenščini (npr. namesto Nikaragua, pišemo Nikaragva). Pri uvajanju državnih imen in imen drugih upravnih enot (isto velja tudi za vsa druga zemljepisna imena), ki jih sprejemamo na novo, pa se držimo mednarodnega dogovora, da naj se pri slovenjenju čim manj zabriše izvirna uradna oblika. Upoštevamo seveda določena jezikovna pravila, npr. pisava v latinici itd.

Članice OZN so sporočile svoje želje, kako naj se ime njihove države, mandatnega ozemlja in pod. piše v latinici v uradnih dokumentih ZN. Ta imena so tiskana v posebnih izdajah OZN v angleški, francoski in španski verziji.

Pri nekaterih imenih je zaradi približanja izvirni obliki in večje jasnosti dodano še eno ime v oklepaju. Tako je npr. pri Salomonovih otokih dodana še oblika Solomonovi otoki, ker je tako mednarodno ime. Podobno je pri Botsvani in Svazilandu v oklepaju navedena mednarodna oblika (Botswana in Swaziland). Pri Svazilandu ne uporabljamo domačega imena Ngwane, ker ga izven države redko navajajo. V naši geografski literaturi se javlja tudi ime Svazi, ki pa je po imenoslovju ZN pridevniška oblika imena. Pri srednjeameriški državi Salvador smo uporabili pravilnejšo obliko El Salvador, tako kot ga navaja terminologija OZN (1985). Ta vir navaja v vseh treh jezikih El Salvador. V slovenski geografski literaturi se neenotno uporablja tudi ime

* dr. geog., docent, Oddelek za geografijo, Filozofska fakulteta, 61000 Ljubljana, A škerčeva 12

Ferersko otočje, kar je tudi jezikovno vprašljivo. Za to otočje v severnem Atlantiku je pravilnejše ime Fersko otočje. To je nasvet strokovnjaka za ferski jezik prof. dr. J. Orešnika. Za otoško državo Saint Christopher in Nevis v Malih Antilih se večkrat uporablja tudi neuradno ime Saint Kitts in Nevis. Saint Kitts je očitno okrajšava.

Naš seznam zajema skrajšana imena za vsakdanjo rabo. Popolna državna imena navajajo razni priročniki, atlasi in posebne objave OZN o imenih držav. Podkomisija ZGDS je upoštevala tudi predloge posebne komisije za standardizacijo zemljepisnih imen pri slovenskem IS (vodi jo ing. Peter Svetik). Ta komisija naj bi delovala v okviru zvezne komisije za standardizacijo zemljepisnih imen, ki je bila ustanovljena že pred leti, pa še ni dočela zaživela. Zvezna komisija naj bi usklajevala jugoslovanska stališča glede uporabe zemljepisnih imen pri ustrezni komisiji OZN.

Podkomisijo ZGDS pri njenem delu vodi tudi želja, da bi se geografi bolj dejavno vključevali v problematiko oblikovanja zemljepisnih imen, in da bi Geografski obzornik o teh vprašanih pogosteje poročal.

1. AFGANISTAN
2. ALBANIJA
3. ALŽIRIJA
4. AMERIŠKA SAMOA
5. ANDORA
6. ANGOLA
7. ANGUILLA
8. ANTARKTIKA
9. ANTIGUA in BARBUDA
10. ARGENTINA
11. AVSTRALIJA
12. AVSTRIJA
13. BAHAMI
14. BAHREIN
15. BANGLADEŠ
16. BARBADOS
17. BELGIJA
18. BELIZE
19. BELA RUSIJA (BELORUSKA SSR)
20. BENIN
21. BERMUDI
22. BOLGARIJA
23. BOLIVIJA
24. BOTSVANA (BOTSWANA)
25. BOUVETOV otok
26. BOŽIČNI otok
27. BRAZILIJA
28. BRITANSKI teritorij Indijskega oceana

29. BRITANSKI DEVIŠKI otoki
30. BRUNEI
31. BURKINA FASO
32. BURMA
33. BURUNDI
34. BUTAN
35. CENTRALNOAFRIŠKA republika
36. CIPER
37. COOKOVI otoki
38. ČAD
39. ČEŠKOSLOVAŠKA
40. ČILE
41. DANSKA
42. DOMINICA
43. DOMINIKANSKA republika
44. DŽIBUTI
45. EGIPT
46. EKVADOR
47. EKVATORIALNA GVINEJA
48. EL SALVADOR
49. ETIOPIJA
50. FALKLANDSKI otoki
51. FERSKO otočje
52. FIDŽI
53. FILIPINI
54. FINSKA
55. FRANCIJA
56. FRANCOŠKA GVAJANA
57. FRANCOŠKA POLINEZIJA
58. FRANCOŠKI JUŽNI teritorij
59. GABON
60. GAMBIJA
61. GANA
62. GIBRALTAR
63. GRČIJA
64. GRENADA
65. GRENLANDIJA
66. GUADEPOUPE
67. GUAM
68. GVAJANA
69. GVATEMALA
70. GVINEJA
71. GVINEJA BISSAO
72. HAITI
73. HEARD in MC DONALDOVO otočje
74. HONDURAS
75. HONGKONG

76. INDIJA
77. INDONEZIJA
78. IRAK
79. IRAN
80. IRSKA
81. ISLANDIJA
82. IZRAEL
83. ITALIJA
84. JAMAJKA
85. JAPONSKA
86. JEMEN arabska republika
87. JEMEN ljudska demokratska republika
88. JOHNSTONOV otok
89. JORDANIJA
90. JUGOSLAVIJA
91. JUŽNOAFRIŠKA republika (JAR)
92. KAJMANSKI otoci
93. KAMERUN
94. KAMPUČIJA
95. KANADA
96. KAPVERDSKI otoci
97. KATAR
98. KENIJA
99. KIRIBATI
100. KITAJSKA
101. KOKOSVI otoci
102. KOLUMBIJA
103. KOMORI
104. KONGO
105. KOREJA demokratska ljudska republika
106. KOREJA republika
107. KOSTARIKA
108. KUBA
109. KUVAJT
110. LAOS
111. LESOTO
112. LIBANON
113. LIBERIJA
114. LIBIJA
115. LIECHTENSTEIN
116. LUKSEMBURG
117. MACAO
118. MADAGASKAR
119. MADŽARSKA
120. MALAVI
121. MALDIVI
122. MALEZIJA

123. MALI
124. MALTA
125. MAROKO
126. MARTINIQUE
127. MAURITIUS
128. MAVRETANIJA
129. MEHIKA
130. MIDWAYSKI otoki
131. MONAKO
132. MONGOLIJA
133. MONTSERRAT
134. MOZAMBIK
135. NAMIBIJA
136. NAURU
137. NEMČIJA zvezna republika (ZRN)
138. NEMČIJA demokratska republika (NDR)
139. NEPAL
140. NEVTRALNA zona
141. NIGER
142. NIGERIJA
143. NIKARAGVA
144. NIUE
145. NIZOZEMSKA
146. NIZOZEMSKI ANTILI
147. NORFOLŠKI otoki
148. NORVEŠKA
149. NOVA KALDONIJA
150. NOVA ZELANDIJA
151. OMAN
152. PAKISTAN
153. PANAMA
154. PAPUA NOVA GVINEJA
155. PARAGVAJ
156. PERU
157. PITCAIRN
158. POLJSKA
159. PORTORIKO
160. PORTUGALSKA
161. REUNION
162. ROMUNIJA
163. RUANDA
164. SAINT CHRISTOPHER in NEVIS (SAINT KITTS in NEVIS)
165. SAINT LUCIA
166. SALOMONOVI (SOLOMONOVI) otoki
167. SAMOA
168. SAN MARINO

169. SA O TOME in PRINCIPE
170. SAUDSKA ARABIJA
171. SEJŠELI
172. SENEGAL
173. SIERRA LEONE
174. SINGAPUR
175. SIRIJA
176. SLONOKOŠČENA OBALA
177. SOMALIJA
178. SOVJETSKA ZVEZA (SZ, ZSSR)
179. SRI LANKA
180. ST. PIERRE in MIQUELON
181. ST. VINCENI in GRENADINES
182. SUDAN
183. SURINAM
184. SVALBARD in otok JAN MA YEN
185. SVA ZILAND (SWA ZILAND)
186. SVETA HELENA
187. ŠPANIJA
188. ŠVEDSKA
189. ŠVICA
190. TAJSKA
191. TAJVAN
192. TANZANIJA
193. TIHOOCÉANSKI otoki
194. TOGO
195. TOKELAU
196. TONGA
197. TRINIDAD in TOBAGO
198. TUNIZIJA
199. TURČIJA
200. TURKS in CAICOS otoki
201. TUVALU
202. UGANDA
203. UKRAJINA (UKRAJINSKA SSR)
204. URUGVAJ
205. VANUATU
206. VATIKAN
207. VELIKA BRITANIJA
208. VENEZUELA
209. VIETNAM
210. VZHODNI TIMOR
211. WAKE
212. WALLIS in FUTUNA
213. ZAHODNA SAHARA
214. ZAIRE

215. ZAMBIJA
216. ZDRUŽENE DRŽAVE AMERIKE (ZDA)
217. ZDRUŽENE DRŽAVE DEVIŠKIH otokov
218. ZDRUŽENE DRŽAVE TIHOOCENSKIH otokov
219. ZDRUŽENI ARABSKI EMIRATI
220. ZIMBABVE

V i r i

- Brinovec S., et al., Zemljepis za 6. razred osnovnih šol, Državna založba Slovenije, Ljubljana 1987
- Ilešič S., Gospodarska in politična geografija sveta, Državna založba Slovenije, Ljubljana 1964
- Ilešič S., Regionalna geografija, Državna založba Slovenije, Ljubljana 1978
- Olas L., Marič F., Zemljepis za 7. razred osnovne šole, Državna založba Slovenije, Ljubljana 1986
- Orožen Adamič M., Rigler J., Države in nekatera območja v slovenščini, ZRC SAZU, Ljubljana 1986
- Veliki atlas sveta, Mladinska knjiga, Ljubljana 1972
- Atlas sveta za osnovne in srednje šole, Mladinska knjiga, Ljubljana 1979
- Atlas, svet v številkah, države sveta, Mladinska knjiga, Ljubljana 1983
- The New International Atlas, Rand McNally, Chicago 1984
- Atlas of the World, The Times, London 1985
- Geografski atlas (urednik slovenske izdaje dr. V. Bohinec), TLOS (UČILA), Zagreb 1982
- Terminology, Names of countries and adjectives of nationality, bulletin no. 233, United Nations, New York 1985
- Predlog tekstov za slovenska imena držav v novem YU standardu držav, Zavod SRS za statistiko, Ljubljana 1987
- Abecedna lista entiteta na engleskom i srpskohrvatskom jeziku i njihovih kodova, Zvezni zavod za statistiko, Beograd